

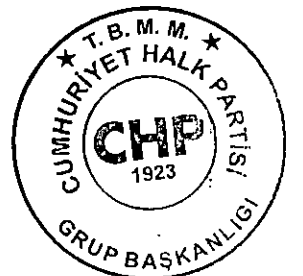

Bu sene 101'inci yaşına giren Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş döneminde bu ülkede tarım devrimini yaptığımız halde bugün ülke tarımı ve çiftçisi can çekiyor. Ne acıdır ki tarımı ve üreticilerimizi destekleyip güçlendirmek yerine, ithalat sevdasıyla ülkemiz tarımı ve çiftçisini deyim yerindeyse cezalandırıyorlar. Bu yıl tarım bütçesindeki desteklemelerin tutarı 91.5 milyar lira oldu. AKP döneminde, 2006 yılında çıkarılan Tarım Kanunu'na göre gayrisafi hasılanın en az yüzde 1 tutarında destek verilmesi zorunlu. Buna göre 412 milyar lira destek verilmesi gerekiyordu. Kanuna uyulmuyor, hükümet eliyle suç işleniyor. Türkiye'de tarımsal destekler hem yetersiz, hem de anlamsız durumda. Ülkemizde öncelikli olarak Çukurova Bölgesi'nde hasadı başladı. Buğday üreticilerimiz kara kara düşünüyor. Çünkü binbir emekle ürettiği buğdayını kaça satacaklarını bile bilmiyorlar. Çünkü hala açıklanan bir alım fiyatı yok. Ülkemiz çiftçisinin hepsi gibi çay üreticilerimiz de dertli. Türkiye'de bu sene çayın maliyeti 21 lirayı geçti. En kötü ihtimalle çay alım fiyatı olarak 25 lira beklentisi vardı. Çayda maliyet 21 lirayı aştı ama Tarım ve Orman Bakanlığınca açıklanan fiyat yıl sonunda verileceği bile belirsiz olan 2 liralık destekle toplamda 19 lira olarak duyuruldu. Ülkemizde tarımın ve çiftçinin desteklenerek güçlendirilmesini istiyoruz. Ulusal, sürdürülebilir, planlı ve öngörülü tarım politikalarıyla ülkemizin gıda egemenliğinin sağlanması gerektiğini savunuyoruz. Türkiye'de çiftçinin bankalara, tarım kredi kooperatiflerine ve finans şirketlerine 651 milyar liranın üstünde borcu var. Çiftçinin şahıslara ve tarım bayilerine, şirketlere borcu da eklendiğinde toplam borç tutarı 850 milyar lirayı aşıyor. AKP iktidara geldiğinde yani 2002 yılında çiftçinin borcu 2.5 milyar liraydı. AKP'nin tarımdaki yanlışları nedeniyle 800 binden fazla çiftçi tarımdan uzaklaştı. Tarımdaki vahim tablo ortada. Çiftçimiz perişan halde. Bu bağlamda, tarım ve çiftçinin sorunlarının tam anlamıyla ve bütün yönleriyle tespit edilmesi, çözüm için gerekli önlemlerin alınması amacıyla Anayasamızın 98'nci, Türkiye Büyük Millet Meclis İçtüzüğü'nün 104 ve 105'nci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Ali Mahir Başarır

Mersin Milletvekili

CHP Grup Başkanvekili

GEREKÇE:

Tarım olmadan yaşam olmaz. Bir ülkenin gıda egemenliği sağlanmadan da halkın ayakta kalma şansı yoktur. Tarım sektörü, tek başına bir ülkenin krizlere dayanabilmesini, kendine güvenebilmesini ve büyük ölçüde krizlerin etkilerini azaltabilmesini sağlar. Çiftçi olmadan da tarımdan söz edilemeyeceği aşîkâr. Üstelik son yaşanan pandemide ve dünyada süren savaşlar nedeniyle tarımın önemini herkes gördü ve iyice anladı. Ancak, bundan 101 yıl önce kurulan Cumhuriyetimizle bu ülkede tarım devrimini yaptığımız halde bugün adeta tarım can çekiyor, karanlık bir dönem yaşıyor. Ne acıdır ki tarımı ve üreticilerimizi destekleyip güçlendirmek yerine, ithalat sevdasıyla ülkemiz tarımı ve çiftçisini deyim yerindeyse cezalandırıyorlar. Bu yıl tarım bütçesindeki desteklemelerin tutarı 91.5 milyar lira oldu. AKP döneminde, 2006 yılında çıkarılan Tarım Kanunu'na göre gayrisafi hasılanın en az yüzde 1 tutarında destek verilmesi zorunlu. Buna göre 412 milyar lira destek verilmesi gerekiyordu. Kanuna uyulmuyor, hükümet eliyle suç işleniyor. Bilindiği gibi Türkiye'de tarımsal destekler hem yetersiz hem de anlamsız durumda. Bir an önce tarımsal destekler yeterli seviyeye çıkarılmalı, peşin ve nakit olarak çiftçiye ödenmelidir.

Türkiye turfanda gıda üretiminin başkenti sayılan Çukurova'da, buğday hasadı başladı. Buğday üreticilerimiz kara kara düşünüyor. Çünkü binbir emekle ürettiği buğdayını kaç satacaklarını bile bilmiyorlar. Ziraî ilaçtan gübreye, tohumdan mazota her şeye yüzde 100'ün üstünde zam geldi. Tarımda enflasyon ise yüzde 75'i geçti. Buğday için geçen yıl TMO'nun açıkladığı fiyat 8.25 liraydı. Hasat başladı ama ortada hala açıklanan bir alım fiyatı yok. Bir somun ekmek 10 lira! Buna rağmen ekmeğin ana hammaddesi olan buğdayın piyasadaki fiyatı 9 lira. Bu üreticiye reva mıdır? Niye iktidar buğday alım fiyatlarını açıklamıyor hala? Neden TMO hasat başladığı halde sessiz? Koşulsuz olarak buğday alım fiyatını kiloda 15 lira olarak duyurun!

Ülkemiz çiftçisinin hepsi gibi çay üreticilerimiz de dertli. Çünkü hallerini gören, sorunlarını çözen yok. Türkiye'de bu sene çayın maliyeti 21 lirayı geçti. En kötü ihtimalle çiftçinin ve toplumun çay alım fiyatı olarak 25 lira beklentisi vardı. Halden bilmezler, sorunları görmezden gelenler yine kötülük yaptı. Tıpkı diğer tarım ürünlerinde olduğu gibi çayda da maliyetin çok altında bir fiyata karar verildi. Çayda maliyet 21 lirayı aştı ama Tarım ve Orman Bakanlığınca açıklanan fiyat yıl sonunda verileceği bile belirsiz olan 2 liralık destekle toplamda 19 lira olarak duyuruldu. Bu üreticiyi cezalandırmak değil midir? Bunun anlamı, 'Siz üretmeyin, borca batın, zarar edin, üretimden vazgeçin' demektir. Net olarak bunu söylüyorlar. Buğday üreticisi de çay üreticisi de binbir emekle ürettiğinden kar edemezse üretimden çıkar. Resmi olarak yüzde 69 enflasyonun olduğu bir ülkede, çiftçinin cebine yansıyan gerçek enflasyonun yüzde 125'i aştığı Türkiye'de, çay üreticisinin emeğine ve ekmeğine kan doğramayın. Bu kötülükten vazgeçin! Üreticinin feryadını duyun, yanlıştan vazgeçin, çiftçinin talebine kulak verin! Buğday fiyatını en az 15 lira olarak duyurun. Açıklanan 17 liralık çay fiyatını, 2 liralık yıl sonunda verilecek destek miktarını revize edin. Çay alım fiyatını en az 25 lira olarak yeniden açıklayın!

Ülkemizde tarımın ve çiftçinin desteklenerek güçlendirilmesini istiyoruz. Ulusal, sürdürülebilir, planlı ve öngörülü tarım politikalarıyla ülkemizin gıda egemenliğinin sağlanması gerektiğini savunuyoruz. Türkiye'de çiftçinin bankalara, tarım kredi kooperatiflerine ve finans şirketlerine 651 milyar liranın üstünde borcu var. Çiftçinin şahıslara ve tarım bayilerine, şirketlere borcu da eklendiğinde toplam borç tutarı 850 milyar lirayı aşıyor. AKP iktidara geldiğinde yani 2002 yılında çiftçinin borcu 2.5 milyar liraydı. Vahim tablo ortada. AKP'nin tarımdaki yanlışları nedeniyle 800 binden fazla çiftçi tarımdan uzaklaştı.

Tarımda tek bildiği ithalat olan AKP iktidarı, tarımda egemenlik yerine bağımlılığı seçiyor. Türkiye geçen yıl tarım, gıda ve içecek sektöründe yaklaşık 20 milyar dolarlık ithalat gerçekleştirdi. Sadece geçen sene 10 milyon ton buğday ithalatı yapıldı. Geçen yıl buğday ithalatına 3 milyar 402 milyon dolar ödedik ülke olarak. Aynı süreçte 1 milyar 679 milyon dolar soya fasulyesine, 1 milyar 303 milyon dolar ile ayçiçek yağı ithalatına ödendi. Yıllık ortalama 1 milyon ton pamuk ithalatına da 2 milyar dolar para ödeniyor. AKP iktidarı, 22 yılda 85 milyon tonun üstünde buğday ithal ederek yaklaşık 25 milyar dolar parayı yerli üreticiye değil yabancı ülkelerin çiftçilerine ödedi.

Bitkisel üretim alanında olduğu gibi hayvansal üretimde de ciddi sorunlar var. Mutfaklarda et yerine dert pişiyor. Yüksek enflasyon ve fahiş zamlarla halkın geliri ve maaşı eridi gitti. Paramız pula döndü. Vatandaşlarımız artık kiloyla değil gramla et almak için uzun ucuzluk kuyruklarında bekliyor. Daha üç ay önce 400-450 liraya satılan kıymanın bile fiyatı şimdi 650 lirayı geçti. Kuşbaşı veya pirzoladan söz etmiyoruz, yoksulun uygun fiyatlarla sofrasına koyduğu ciğerinden paçasına sakatat fiyatları bile aldı başını gitti. Hayvansal üretimdeki sorunlara, besici ve yetiştiricilerimizin dertlerine çare bulunması gerekiyor. Evrensel kabul gören kurallara göre üretici 1 kilogram sütle en az 1.5 kilogram yem alabilmelidir. Yani süt/yem paritesi sağlanmadan hayvancılığın sürdürülmesi imkansızdır. Türkiye'de bugün 14 lira olan süt fiyatlarına rağmen sütün maliyeti gerçekte 17 liraya dayanmıştır. Yani ürettiğinden zarar eden, sattığı süt ve etle hayvanını besleyemeyen çiftçimiz, doğrudan hayvanlarını kesime gönderip yükten kurtulmaya çalışmaktadır. Kesilen hayvanın yerine yenisi konulamıyor. Meralar ve otlaklar yok edilirken yemden samana, veteriner ücretlerinden bakım giderlerine kadar maliyetler katlanarak artıyor. Kanatlı hayvan üretiminden balıkçılık ve arıcılığa kadar her alanda aynı sorunlar yaşanıyor. İthalat politikalarıyla sorunlar bugüne kadar çok denendi ama hiç çözülmedi. Sürekli aynı yöntemler uygulayıp farklı sonuç beklemek doğru değildir. Bugün krizdeki tarım ve hayvancılığın kurtuluşu, üretici ve besicinin refahı, halkımızın güvenli gıda gereksinimi için üretimin ve üretenin desteklenmesi zorunludur. Üretmeyen toplumlar bağımlı hale gelir, egemenlikleri de tehlikeye girer.

Bu bağlamda, ülke tarımının ve çiftçilerimizin sorunlarının tam anlamıyla ve bütün yönleriyle tespit edilmesi, çözüm adına gerekli önlemlerin alınması için Meclis Araştırması açılması amaçlanmıştır.

